अर्हस्त्वं भीष्म मां द्रष्टुं तपसा स्वेन पार्थिव । तव ह्युपस्थिता लोका येभ्यो नावर्त्तते पुनः ।
पञ्चाशतं षट् च कुरुप्रवीर शेषं दिनानां तव जीवितस्य । ततः शुभे कर्म्मफलोदये त्वं समेष्यसे भीष्म विमुच्य देहं ।
एते हि देवा वसवो विमानान्यास्थाय सर्व्वेज्वलिताग्निकल्पाः । अन्तर्हितास्त्वां प्रतिपालयन्ति काष्ठां प्रपद्यन्तमुदक् पतङ्गं ।
व्यावर्त्तमाने भगवत्युदीचीं सूर्य्ये जगत्कालवशं प्रपन्ने । गन्तासि लोकान् पुरुषप्रवीर नावर्त्तते यानुपलभ्य विद्वान् ।
अमुञ्च लोकं त्वयि भीष्म याते ज्ञानानि नङ्क्ष्यन्त्यखिलेन वीर । अतस्तु सर्व्वे त्वयि सन्निकर्षं समागता धर्म्मविवेचनाय । १८०
तज्ज्ञातिशोकोपहतश्रुताय सत्याभिसन्धाय युधिष्ठिराय । प्रब्रूहि धर्म्मार्थसमाधियुक्तं सत्यं वचोऽस्यापनुदाशु शोकं ।

इति श्रीमहाभारते शान्तिपर्व्वणि राजधर्म्मानुशासनपर्व्वणि कृष्णवाक्ये एकपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५१ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ ततः कृष्णस्य तद्वाक्यं धर्म्मार्थसहितं हितं । श्रुत्वा शान्तनवो भीष्मः प्रत्युवाच कृताञ्जलिः ।
लोकनाथ महाबाहो शिव नारायणाच्युत । तव वाक्यमुपश्रुत्य हर्षेणास्मि परिप्लुतः ।
किञ्चाहमभिधास्यामि वाक्पते तव सन्निधौ । यदा वाचो गतं सर्व्वं तव वाचि समाहितं ।
यच्च किञ्चित् क्वचिल्लोके कर्त्तव्यं क्रियते च यत् । त्वत्तस्तन्निःसृतं देव लोके बुद्धिमतो हि ते । १८१
कथयेद्देवलोकं यो देवराजसमीपतः । धर्म्मकामार्थमोक्षाणां सोऽर्थं ब्रूयात्त्वदाश्रयः ।
शराभितापाद्व्यथितं मनो मे मधुसूदन । गात्राणि चावसीदन्ति न च बुद्धिः प्रसीदति ।
न च मे प्रतिभा काचिदस्ति किञ्चित् प्रभाषितुं । पीड्यमानस्य गोविन्द विषानलसमैः शरैः ।
बलं मे प्रजहातीव प्राणाः सन्त्वरयन्ति च । मर्म्माणि परितप्यन्ति भ्रान्तचित्तस्तथा ह्यहं ।
दौर्ब्बल्यात् रुध्यते वाङ्मे स कथं वक्तुमुत्सहे । साधु मे त्वं प्रसीदस्व दाशार्हकुलवर्द्धन । १८१०
तत् क्षमस्व महाबाहो न ब्रूयां किञ्चिदच्युत । त्वत्सन्निधौ च सोदेद्धि वाचस्पतिरपि ब्रुवन् ।
न दिशः सम्प्रजानामि नाकाशं न च मेदिनीं । केवलं तव वीर्य्येण तिष्ठामि मधुसूदन ।
स्वयमेव भवांस्तस्माद्धर्म्मराजस्य यद्धितं । तद्ब्रवीत्वाशु सर्व्वेषामागमानां त्वमागमः ।
कथं त्वयि स्थिते कृष्णे शास्त्रते लोककर्त्तरि । प्रब्रूयान्मादृशः कश्चिद्गुरौ शिष्य इव स्थिते ।
॥ वासुदेव उवाच ॥ उपपन्नमिदं वाक्यं कौरवाणां धुरन्धरे । महावीर्य्ये महासत्त्वे स्थिरे सर्व्वार्थदर्शिनि । १८१५
यच्च मामात्थ गाङ्गेय बाणाघातरुजं प्रति । गृहाणाच्च वरं भीष्म मत्प्रसादकृते प्रभां ।
न ते ग्लानिर्न ते मूर्च्छा न दाहो न च ते रुजा । प्रभविष्यन्ति गाङ्गेय क्षुत्पिपासे न चाप्युत ।
ज्ञानानि च समग्राणि प्रतिभास्यन्ति तेऽनघ । न च ते क्वचिदासक्तिर्ब्बुद्धेः प्रादुर्भविष्यति ।
सत्त्वस्थञ्च मनो नित्यं तव भीष्म भविष्यति । रजस्तमोभ्यां रहितं घनैर्मुक्त इवोडुराट् ।
यद्यच्च धर्म्मसंयुक्तमर्थयुक्तमथापि च । चिन्तयिष्यसि तत्राग्र्या बुद्धिस्तव भविष्यति । १८२०